

Sayı :B.13.2.SGK.0.10.06.00-010.06.01/299

6/5/2010

Konu :Hak ve alacak haczi yapılmış
borçların tecil ve taksitlendirilmesi

GENELGE 2010/59

1- Genel açıklamalar

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 37 nci maddesinin üçüncü fıkrası ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin onaltıncı fıkrası uyarınca Kurumun süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanmaktadır.

6183 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasında; “Borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tesbit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haczolunur.”

Yine, aynı Kanunun “Üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczi” başlıklı 79 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Hamiline yazılı olmayan veya cirosu kabil senede dayanmayan alacaklar ile maaş, ücret, kira vesaire gibi her türlü hakların ve fiilen tutanak düzenlemek suretiyle haczi kabil olmayan üçüncü şahıslardaki menkul malların haczi, borçlu veya zilyed olan veyahut alacak ve hakları ödemesi gereken gerçek ve tüzel kişilere, kurumlara haciz keyfiyetinin tebliği suretiyle yapılır. Tahsil dairesi tarafından tebliğ edilecek haciz bildirisi ile; bundan böyle borcunu ancak tahsil dairesine ödeyebileceği ve amme borçlusuna yapılacak ödemenin geçerli olmayacağı veya elinde bulundurduğu menkul malı ancak tahsil dairesine teslim edebileceği ve malın amme borçlusuna verilmemesi gerektiği, aksi takdirde amme borçlusuna yapılan ödemeler ile malın bedelini tahsil dairesine ödemek zorunda kalacağı ve bu maddenin üç, dört ve beşinci fıkra hükümleri üçüncü şahsa bildirilir. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usûl ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Üçüncü fıkrasında ise, “Haciz bildirisi tebliğ edilen üçüncü şahıs; borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haczin tebliğinden önce borcun ödendiği veya malın tüketildiği ya da kusuru olmaksızın telef olduğu veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise durumu, haciz bildirisinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde tahsil dairesine yazılı olarak bildirmek zorundadır. Üçüncü şahsın süresinde itiraz etmemesi halinde, mal elinde ve borç zimmetinde sayılır ve hakkında bu Kanun hükümleri tatbik olunur.”

hükümleri yer almaktadır.

6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine istinaden borçluların üçüncü kişilerdeki hak ve alacakları üzerine haciz konulmasından sonra, söz konusu Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirme taleplerinin karara bağlanması ve üçüncü kişiler nezdindeki hak ve alacaklarına konulan hacizlerin kaldırılmasına ilişkin yürütülecek işlemlerde ortaya

çıkabilecek ihtilafların önlenmesi ve yaşanan tereddütlerin giderilmesi açısından, aşağıdaki hususların açıklanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

2- Üçüncü kişiler nezdinde haczedilen hak ve alacağın bulunması

Kendilerine haciz bildirisi tebliğ edilen üçüncü kişiler nezdinde, borçlunun hak ve alacağının bulunması halinde bu kişiler söz konusu hak ve alacakları Kuruma derhal aktarmakla yükümlüdürler.

Bazı hallerde üçüncü kişiler tarafından, hak ve alacak üzerine Kurum haczinin işlendiği, bloke edildiği ya da hak ve alacağın tahakkuk etmesine karşın ödemesinin ileriki bir tarihte yapılacağı gibi nedenler belirtilerek bu hak ve alacakların Kuruma ödenmediği görülmektedir.

Bu durumda; üçüncü kişiler ile her türlü iletişim araçları kullanılmak suretiyle irtibata geçilerek haczedilmiş olan hak ve alacağın Kurum hesaplarına aktarılması, ayrıca haciz bildirisinde belirtilen tutar kadar haczimizin devam ettiği, bundan böyle yazımız beklenilmeden hak ve alacakların derhal Kurum hesaplarına aktarılması gerektiği hususu kendilerine bildirilecektir.

3- Üçüncü kişiler nezdinde hak ve alacağın olması ve borçlularca aynı zamanda tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulması

Üçüncü kişilere 6183 sayılı Kanununun 79 uncu maddesine istinaden haciz bildirimleri gönderilmiş olması ve borçlu tarafından da bu sürede borçlarının tecil ve taksitlendirilmesi için talepte bulunulması halinde, öncelikle haciz bildirimlerinden dolayı üçüncü kişiler nezdinde tahakkuk eden hak ve alacakların Kurum hesaplarına aktarılması ve cari esaslara göre borca mahsup edilmesini müteakip bakiye borç tutarının tecil ve taksitlendirilmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklar üzerine haciz konulmuş ya da üçüncü kişiye haciz bildirisi gönderilmiş olunması ve bu sürede borçlunun da tecil ve taksitlendirme talebinde bulunması halinde, üçüncü kişi tarafından haczedilmiş hak ve alacakların Kurum hesaplarına aktarılmadığı sürece veya üçüncü kişinin hak ve alacağının bulunmadığını bildirmedeği sürece borçlunun tecil ve taksitlendirme işlemleri yapılmayacaktır.

Ancak üçüncü kişilerce kendilerine gönderilen haciz bildirimlerine karşılık verilen cevaplarda borçlunun hak ve alacağının bulunduğu ancak ödemesinin ileriki bir tarihte yapılmasının mümkün olduğu veya haczin işlendiği ve ileride hak ve alacağın bulunması halinde Kuruma ödeneceğinin bildirilmiş olunması ya da maaş, kira, hakediş, istihkak, fatura bedeli vb. gibi her ay tahakkuk eden bir alacağa haciz konulmuş ise mutlaka üçüncü kişi ile irtibata geçilerek haczedilmiş hak ve alacağın Kurum hesaplarına aktarılmasını müteakip tecil ve taksitlendirme talepleri değerlendirilecektir. Bu durumdaki taksitlendirmeler ünite tecil ve taksitlendirme komisyonunda kabul edilmiş ise haczedilen hak ve alacağın Kurum hesaplarına aktarılmış olması nedeniyle üçüncü kişideki hak ve alacaklar üzerine konulmuş hacizler kaldırılacaktır. Dolayısıyla haczedilen hak ve alacaklar taksitlendirmenin kabul edilmesinden önce Kurum hesaplarına aktarıldığından, taksitlendirmenin tecil ve taksitlendirme komisyonunca onaylanmasından sonra herhangi bir meblağın Kurum hesaplarına aktarılması söz konusu olmayacaktır.

Öte yandan üçüncü kişilerce, kendilerine gönderilen haciz bildirimlerine karşılık verilen cevaplarda borçlunun hak ve alacağının bulunmadığı bildirilmiş ve hacze de itiraz edilmiş ise, haciz bildirimleri üçüncü kişilere tebliğ edildiğinde hüküm ifade edeceğinden, bu aşamada borçlunun tecil ve taksitlendirme taleplerinin değerlendirilmesinde üçüncü kişiler ile

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

yazışma yapılarak hak ve alacağının bulunup bulunmadığının sorulmasına gerek bulunmamaktadır.

Borç miktarına göre tecil ve taksitlendirme yetkileri ünite tecil ve taksitlendirme komisyonunda bulunmayan alacaklar için borçlunun üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarına haciz konulmuş ise, tecil ve taksitlendirme taleplerinin Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü İhtilafı Prim İşleri ve İcra Daire Başkanlığına gönderilmeden önce yukarıdaki hususlar göz önüne alınarak üçüncü kişilerdeki hak ve alacakların Kuruma ödenmiş olması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini, gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve taşra teşkilatına

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına